

Kralj viharjev.

(Pravljica z morja.)

b daljni morski obali so stale tri ribiške koč. V eni je stanovanal stari ribič Marko, v drugi Nikola in v tretji pogumni Peter s svojo ljubko hčerko Bredo. Njena mamica je umrla pred sedmimi leti; vihar jo je bil zalotil na morju, čoln se je razbil ob obalnih čerih in mlada žena je utonila.

Vihar je bil največji sovražnik naših ribičev! Sivemu Marku je ugrabil krepkega dečka in tihemu Nikoli starega očeta. Kako so ga sovražili, kralja vetrov! Stanovanal je visoko pod nebom v sivem oblacenem gradu, ki je imel tisoč stolpov in tisoč odprtih oken. Desettisoč urnih služabnikov pa je brzelo in hitelo po grajskih dvoranah.

V največji dvorani nevidnega gradu je stanovanal sam kralj. Imel je ladjo, napravljeno iz žerjavovih peres, in z njo je potoval kakor blisk preko vse zemlje. Včasih pa se mu je zahotelo po ljudeh — hotel jih je odnesti v svojo letečo palačo. Če so se branili, jih je vrgel nazaj v vodo in njegovi slugi so jih utopili v morju. Morje je vrglo naslednji dan trupla na kopno in jok in tarpanje se je razleglo iz ribiških koč. Kralj viharjev pa je le naprej iskal ljudi in zagledal je Bredo, ljubko deklico, ki jo je hotel imeti pri sebi.

Bilo je na večer. Pokojno je tonilo solnce v svojo mehko posteljo: co za morjem. Breda je sedela na skalah in pogledavala po morju za

svojim očetom. Ko je opazila majhno piko, ki je postajala vedno večja in večja, je skočila v čoln in veslala očetu naproti. Nobena sapica ni takrat zapihljala, ko pa je bila Breda prav malo oddaljena od brega, je pričel divjati silen vihar z visokimi valovi, ki so toliko časa bukali ob čoln, da sta se razbili obe vesli. Breda je objela robove čolna — ampak že prihodnji val ji je obrnil čoln. Junaška deklica je z vsemi svojimi močmi plavala proti bregu, toda vihar je bil močnejši od nje; počasi so ji upadle trudne roke, potopila se je.

Njen oče je iz svoje ladjice vse to videl in je skočil v vodo. Ko je opazil, da se potaplja, je napel vse svoje moči, da jo je še pravočasno zgrabil in odnesel na kopno. Njegove oči so jezno gledale na morje in pesti so se mu krčile od jeze proti kralju viharjev.

V svojem belosivem gradu je pa divjal kralj. Otrok se mu je izmuznil! Toda dobil ga bo drugič!

Od tega dneva dalje ni smela Breda nikoli več sama na morje. Nabirati ni smela več pestrih školjk na obali in kopati svojih nožic v srebrnih valčkih. Oče ji je to iz strahu pred kraljem vetrov prepovedal. Ostala je pri cvetkah v vrtu, sedela pred durmi kočice in gledala valove, ki so butali ob brežne skale.

Nekoč, ko je ribičeva hčerka sedela v pesku in se igrala s kamenčki — njen očka je bil na morju pri ribolovu in je običajno prišel šele proti večeru domov — pa se ji je zazdelo, kakor da prihaja po morju z dolgimi koraki siv velikan.

Ustrašila se je — siva prikazen se ji je pa vedno bolj bližala.

Sedaj je prišla že do hišice; velik meglen oblak je bil, ki se je spustil na hišico. Še preden je Breda mogla skočiti v vežo, je bila že zavita v debel, težek siv plašč. Oblak se je nato dvignil, se povzpел visoko in je odnesel deklico vedno više in više — do gradu kralja viharjev.

Ta je stal pred obokanimi durmi palače in iztegnil roke proti Bredi: »Sedaj te vendarle imam, Breda! Oblak je prav dobro izvršil svojo nalogo!« Hotel je pobožati deklico, toda Breda se mu je umaknila. Nato jo je prijel za roko, jo peljal skozi grajske dvorane in ji pokazal tisoč odprtih oken. Breda pa ni hotela ničesar videti ne slišati o vseh krasotah in je bridko jokala.

»Sto drobnih oblačkov ti bo pokorno služilo, deklica; lahko jih pošlješ, kamor le hočeš!« je rekel kralj in pokazal z roko skozi okno: res, stali so tam v nežnih modrih in belih oblačilih; samo največji so imeli plašče, ki so bili temni kakor viharjni oblaki. Cela dolga vrsta jih je bila! Vsak oblaček pa je gledal Bredo z velikimi sinjimi očki, kakor da bi že komaj čakal na njena povelja.

Breda se je sicer zasmejala, ko je čula, da ima sto drobnih služabnikov, toda veseliti se ni mogla. Kaj je bilo vse to v primeri z ljubo kočico ob morju.

Ko je ležala zvečer v posteljici, je mislila na očeta in na domači zeleni vrtec z neštetimi cvetkami. Bridko je jokala. Tako rada bi imela pri sebi cvetko od doma! Tedaj so ji padle na um kraljeve besede: »Oblački so tvoji služabniki, pošlješ jih lahko, kamor hočeš!«

Takoj je poklicala droben oblaček, ki je imel rožnato srajčko, in ga zaprosila: »Poleti v ribiško vas! Pri tretji kočici najdeš vrt, iz njega mi prinesi rožo in obesi mesto nje moj prstanček na vejico!«

Oblaček je odletel, se spustil k hišici in je storil vse, kakor je hotela Breda.

Drugi dan je našel njen oče na grmu prstan; tedaj je vedel, da je to znak, da njegova hčerka ni mrtva, temveč da jo je le ugrabil kralj vetrov.

Breda se je od vsega srca razveselila, ko ji je oblaček prinesel rožico; poljubljala jo je in božala in se je prvič zasmejala. Ko je prišel kralj viharjev domov in videl veselo deklico, je rekel: »Velik, krasen vrt ti bom napravil; vse cvetke celega sveta bom vsadil vanj, samo vedno mi bodi vesela, Breda!«

Trikrat je zamahnil z roko proti vzhodu, zahodu, severu in jugu in že je pričelo kar v zraku cveteti nebroj belih, rdečih, rumenih in zelenih cvetk, rož, tulipanov, zvončkov, nageljnov in vrtnic, tisoč in tisoč svetlobarvnih rožic na vseh koncih vrta. Breda se je čudila tej krasoti; toda najbolj je bila vesela male, rdeče vrtnice iz domačega vrtička. Ko je pa ta ovenela, je postala deklica zopet žalostna.

In zopet je poslala Breda oblaček na pot in mu dala s seboj zlato verižico, ki jo je nosila okoli vratu kot spomin na svojo mamo. »Prinesi mi ribico z očetove mreže in položi namesto nje verižico vanjo!«

Oblaček je odletel v siromašno hišico in izpolnil Bredino povzelje. Kako se je čutil njen oče, ko je našel verižico!

Z drobno srebrno ribico pa je oblaček prišel v palačo. Breda je jokala od veselja! Spustila je ribico v kozarec vode, jo krmila in opazovala ves božji dan. Bila je srečna in zadovoljna.

Ko je kralj videl njen srečni obraz, je rekel: »Sto živalic iz celega sveta ti poklonim, če ostaneš vedno vesela in zadovoljna!«

Stopil je v svojo ladjo, se odpeljal in prišel zvečer z veliko vrečo domov. Ko jo je odprl, se je Breda zasmejala. Pisani ptički so prifrftali iz nje in rdeči, rumeni in izpreminjasti metulji, veliki in majhni; pestre mušice so plesale okoli nje, črčki so prepevali; hrošči, žabe in ribice so gomazele vse navskriž. Še mnogo drugih živalc je bilo v vreči in vse so s smejočimi očmi gledale deklico.

Sedaj bo ostala gotovo vedno vesela, si je mislil kralj in bil zadovoljen.

(Konec prihodnjič.)

Širno morje . . .

*Širno morje, bela jadra,
solnce žge in pali,
v žarkih umiti pa žare se
valčki kot opali.*

*Oj, le siplji, zlato solnce,
žarke mi bohotno,
morda vendar spet vzbudi se
to srce sirotno . . .*

† France Žbanič.